

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sorára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket fölvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)	
„Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-tér 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egyóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Kolozsvár, június 11. 1872.

(L—t.) Előttünk fekszik egész terjedelmében a szász testvéreknek, mint egy nemzetiségi complexumnak, programja, mely napokon keresztül folyt vitáknak eredménye s mely, mint látszik, az az arany lúd, melyet a nomos ország natio mindig, de mindig meg tudott találni: a tényleges hatalommal való kibékülésre.

Mi legalább másként értelmezni nem vagyunk képesek a „könyvek és ölekezések” közt inscenírozott meghatározó egyesülési actust, mint hogy az ó-szász atyafiak, kiknek a Schmerling-féle dicsőség utóíze mind nem akart kimulni szájukból, elvégre eljöttek látják az időt, hogy ezuttal teljesen sutba vetvén „a szász nemzet” különállásának, „a szebeni országgyűlésnek” vessző paripáját: nagylelkűleg megengedjék és előismerjék a magyar „hon-egységet”, melyben külön privilegiumok sem egyik, sem másik natiót meg nem illetik. —

Ámbár, a hátsó kibúvó ajtó, mindenki láthatja, itt is fön van tartva, mert nem az egyes nemzetiségek külön jogokkal nem bírása, — hanem az van hangsúlyozva, hogy az államnak magának nincs nemzetisége, s így e most nyújtott concessio is félremagyarázhatlanul magán hordja a nemzetiségek „foederatió”-jának bélyegét. —

A homlokegyenest szembenálló elvek felett oly könnyen kiegyezett szász testvéreknél azonban nem kell a szavakat ily felettébb határozott értelemben venni, mert bizton számíthatunk rá, hogy egy pár év múltán, ha szükségük lesz rá, megint megtartják a medgyesi testvérisülési gyűlést s egy új, ismét emendált, programmal ajándékozzák meg a magyar nemzetet és a most még „nemzetiséggel” nem bíró nem tudjuk miféle — mert nem „magyar” — államot.

Ugy látszik tehát, hogy így az ifju-szászok a nyertesek, kik kezdettől fogva a magyar közjog álláspontját foglalták el s kik e szerint nem igen mozgultak ki helyükből, hanem elvárták, hogy az öreg urak sétáljanak a fiatalokhoz, ha egység kell nekik.

És, ha egyáltalán valami nagy súlyt bírnánk fektetni azon párt politikai elv-

hűségére és meggyőződésére, mely e tekintetben az alkuvó fél szerepét vitte: örvendetes tényképen constatálnók e kiegyezést, mint a mely kötelező a magyar állam-egység előismerésére azokat is, kik azt eddig, hol nyiltan, hol kéz alatt nem egyszer tagadták meg s kivált a külföldi német lapokban névtelenül hangoztatott véskiáltásokban isten tudja mily rettenetes zsarnokság alatt nyögő szegény németekként árulták magukat a Mutterland előtt. Megbocsátanak azonban, ha egyáltalán semmi jelentőséget sem birunk tulajdonítani politikai és közjogi tekintetben, ennek a mostani enuntiationnak sem, mert igen jól tudjuk, hogy a mint ma kegyesek nekünk megengedni, hogy a jog alapján állunk, midőn államegységünket 1848 óta hangoztatjuk, ép úgy kegyesek voltak — időközben azzal a bitorral kezett fogni, ki e törvényt lábball tapodta s legalább is egy próba kellene — mitől isten óvjon! — hogy a mostan elfoglalt álláspontot meg is állják, ha azt kívánják, hogy elv számában menjen e mostani vallomásuk is, melyet — nyomatékkal mondjuk — senki a világon nem kért, nem követelt tőlük.

De az ifju szászok nyertes-volta sem sokkal több a látszatnál s mi bennünk legalább, nem tagadjuk, kellemetlen csalódást idézett elő irányukban a medgyesi „Sachsentag” és eredménye.

Mi, megvalljuk gyöngeségünket, abban a jó hiszemben állunk, addig, hogy az ifju-szászok minden utó-gondolat nélkül fogadták el saját közjogi alapunkat s meg voltunk győződve felőle, hogy a magyar állam magyar voltát s benne a nemzetiségeknek a nemzetiségi törvény által megállapított autonómiáját oly igazán ismerték el s oly méltányosnak tarták, mint a hogy lapjukban, országgyűlési felszólalásaikban hirdették.

Férfiaknak, s ha így jobban tetszik: német férfiakkal tartottuk őket, kiknél: Ein Mann, ein Wort.

A törvényszékek nyelv-kérdése; — Wächter Képviselői jelentése már gondolkozókká tön bennünket s midőn most a program előttünk fekszik: fájlaljuk, de korábbi véleményünket bizony meg kell változtatnunk felőlük.

Miben volt valaha a magyar állam igaztalan a szász „nemzet” irányában, akár egyházukat, akár iskoláikat, akár beligazgatásukat, akár nemzetiségüket tekintve? S mivel „nyomta” el őket jobban, mint bár melyik más nemzetiséget?

És ők mégis külön nemzetiségi politikát akarnak üzni!

Nekik a nemzetiségi törvény igen nyomasztó, sőt igazságtalan s őket a magyar törvényhozás „nemzeti” vagyontól akarja megrobolni?

Mert lefejtve a sok frázist, a program magva e két gravamenben rejlik. Da liegt der Hund begraben! Ezért kellett az ifju-szászoknak egy meglehetősen esetlen Flankenbewegunggal az ó-szászok soraiba beállni.

Nem a párt-érdek szól belőlünk, mert teljes biztonsággal számíthatunk rá, hogy a szászok mindig és mindenben a tényleges hatalommal tartanak, mint eddig, úgy ezután is.

De megbotránkoztat bennünket az igaztalan zseb-politika, s ámulatba ejt az a collossalis rövidlátóság, mely a hagyományos circum-pectusságot felváltotta, midőn az eddig egymással oly hatal-

masan küzdő két párt a nagy ölekezésben arra sem ér rá, hogy meggondolja azt a statistikai tény, mely a mérleget a Királyföldön bizony nem a szász lakosok részére billentené le.

Kell önöknek „nemzetiségi” politika?

A román congressus is a napokban tartatik meg — kopogtassanak csak annak ajtaján s kérdjék meg ott, hogy mit tartanak az önök külön jogairól?...

Szász nemzeti program.

A június 4- és 5-én Medgyesén tartott szász gyűlés határozatából.

A külsőben álló országgyűlési választások s a szász helyhatóságok és községi szervezetek szintén már nem távoli reformjával szemben, égető szükséglet:

I. A szász nemzet állását és céljait az államéletben tisztázni.

II. Annak öszhangzó kívánalmait és követeléseit a szász törvényhatósági és községi szervezet külsőben álló reformjának tartalmával szemben elvileg körvonalozni.

III. A megkívántató cél elérésére eszközök és módokról gondoskodni.

I. Állás az államéletben.

A szász nemzet együtt határozó részvétele az államélet fejlesztésében lényegesen a szász választó-kerületek által a magyar országgyűlésbe küldött képviselők által közvetítetik. Minél egyöntetűbben gyakorolják ezek szavazatukat az országgyűlésen, s minél nagyobb öszhangzatban a szász nemzet meggyőződésével, mind általános országos, mind szász nemzeti ügyekben állnak az államéletre.

A szászok egységes eljárására nézt a legközelebbi országgyűlésen következő elvek követendők:

1. A felső Habsburg-Lothringen ház uralma alatt álló osztrák-magyar birodalom, valamint a magyar korona országai oszthatatlansága rendíthetetlen elvének minden vitaközlésen felül — azt teljesen kizárva — kell állni; szintugy ezen birodalom kifelé való képvisellete és védelmének elve, valamint annak beljében alkotmányos kormányzás minden részében.

2. A birodalom főállása az 1867-ben létesült kiegyezkedési törvények ellen irányzott semminemű lázítást meg nem enged. Minden ily törekvés feltétlenül elvetendő.

3. Mind az, a mi a magyar államnak jogállammá átalakítására, legkétségesebben engemendyezendő, — annak valódi létfeltételeit, minők: a jó törvényhozás, becsületes és erélyes kormány, igazságos jogszolgáltatás, rendezett beligazgatás feltételei, soha sem lesznek megtagadandók. De evel szemben az önmagában teljesen jogosult állameszmét, a szükséges egységet, az állam létét soha sem szabad ürgyül fölhasználni más szintoly jogosult életérdekekben való mulkapások szépítésére, s azt egy párt, nemzetiség, kottéria, kedvezményezett osztály, vidék vagy város egyoldalú céljaira kizsákmányolni.

4. Az állam, mint olyan, semmi felekezethez sem tartozik s a vallás tekintetében semmi feladata sincs, viszont a vallásfelekezeteknek sem engedtetik semmi befolyás az államjog körére. A mint az állam hivatala van polgárainak vallási beléletét, s az általa elismert vallásfelekezetek jogkörét tisztelni, másfelől kötelessége, bármely vallás tulkapását az állam jogkörébe hatályosan visszautasítani. —

A törvényhozásnak továbbra is kötelme leendő, az 1868-ki törvényhozás által uolag biztosított erdélyi vallási törvényeket, melyek az egyes egyházak egymás közti legteljesebb jogegyenlősége és jogviszonosságára néve kezességet nyújtanak, teljes hatályban föntartani. —

5. Az államnyelv, mint olyan kétségtelen jogosultsággal bír. Miután azonban az 1868-ki nyelvtörvény és ennek alkalmazása által a magyar nyelv, mint államnyelv, használatában az illő határ túllépve lön, ama törvény átvizsgálására sürgős szükségletté vált.

6. Minden leendő szerves reformoknál,

különösen az országgyűlés két házának reformjánál a törvény előtti egyéni egyenlőség nagy elvének, akár a tarthatatlan osztályi előjogoknak továbbra fönhagyása, akár egyes foglalkozási osztályoknak a cselekvő vagy szenvedő választóképessegtől tul félénk kizárása által nem szabad megtagadtatnia, sem pedig amaz elvének, az állami súlypontnak, az éretlen tömegbe fektetése által veszélyes torzképpé alacsonyítani.

7. Az összes adórendszer refomjának keresztülvitelénél örömet fog segédkéz nyujtatni, föltéve, ha annak nem a fenálló adók s jövedékek fölemelése, melyek közül néhány, mint pl. a só ára a népgazdaságot érdekében leszállítandó, sőt inkább az adóképeség határozó erősítése s emelése új keresetforrások nyitása által, főleg pedig a meglévő terhek igazságosabb elosztása leendő föladata. A kiadásokat illetőleg az állampénzügyi helyzete a legszigorubb takarításokat teszi kötelemmé. De legkevésbbé sem szabad fillérkedni a népnevelés emelése, s anyagi érdekek gyümölcsöző fejlesztése tekintetében teendő kiadásoknál, különösen nem más kevésbé gyümölcsöző intézetek kedvezményezésével.

A jövő országgyűlés fő feladatainak egyike leendő a hazai ipar fejlődését emelni, nevezetesen a képző intézetek vagyonának, valamint az önszegélyezés alapján létesült népgazdasági egyletek s társaságoknak minden belyegkötelezettség és adófizetés aluli felmentése, a házaló kereskedés szabályozása, a bankkredés megoldása, a közlekedési eszközöknek célszerű vas- és országut hálózat által való javítása és szaporítása, az osztrák-magyar vámtariffa reformja, általános kereskedelmi törvénykönyv behozatala, a kereskedelmi és ipar kamrák, valamint az országos ipar-egyesület kívánalmait és javaslatainak tekintetbe vétele.

8. Mindazon kiadások engemendyezendők, melyek által a törvényszékek jelenben ki nem elegendő szervezete oly helyzetbe juthat, hogy az a gyors és szilárd jogszolgáltatás igényeinek megfelelően.

Az igazságügyi törvények általános, beható javítása szem elől nem tévesztendő cél. De mig nem nyujthatni az országnak teljes rendszeres reformot, legfőbb érdeke Erdély minden állampolgárának, hogy az igazságügyi törvények itt érvényes rendszere ne tévesztés további elhírtelenkedett részbeli változtatások által még bonyolodottabbá.

9. Az országgyűlési szász képviselők égető kötelmüknek ismerik azon sajnó tévedés következményeit teljesen elhárítani, mely a lefolyt országgyűlést arra indította, hogy a szász nemzet urbéri jogait a szelistei és tamási uradalomakkal szemben, továbbá Brassó városát a törösvári uradalommal szemben a minden más azonos alapon nyugvó urbéri jogok sorából amazoknak hátrányára kivonta.

10. Valamint főleg feladata leendő az országgyűlés szász képviselőinek a királyföld különös viszonyai és szükségleteinek megértését az országgyűlésen közvetíteni s azon meggyőződést minél tovább terjeszteni és szilárdítani, hogy a szászok különös ohajai és követelményei nem elavult különjogokra, legkevésbbé pedig az államegység lazítására irányulják, de sőt, ezzel teljesen megegyeztetetők s csak is azon létező viszonyok és szükségletek tekintetbe vételét célozzák, melyeknek tekintetbe nem vétele közvetve magának az államnak valódi hátrányára, — ép úgy képviselőinknek a szász-földre nézt legnagyobb súlylál bíró feladata leendő a szász helyhatósági és községi reform törvényes létrehozásában ezen program szellemében teljes erővel közreműködni.

(Vége köv.)

Szervezett tűzoltóság.

I.

A kolozs-monostori gazdasági tanintézet hallgatói sorában szervezett tűzoltó egylet, e hó elsején megkezdé tényleges szolgálatát; s pedig rendes éjjeli őrszolgálatát. Minden éjjel hat tagja a testületnek áll résen, hogy előforduló tűzvésznel, gyors, jó felszerelése, oltó gépe, valamint szerves és egybevágó működés által határozó segélyt nyujtson.

E tűzoltó egylet, első az erdélyi részekben, mely rendszeres alapon szerveztetett: s mint ilyen kettős hivatást tűzött maga elé: 1. Ko-

lozsvár környékén tényleges szolgálat által, a tűz romboló ereje ellen, emberi életet és vagyont menteni s védeni; a vész terjedését korlátozni és leküzdeni: 2) az egylet minden egyes tagjában egy apostolt képezni ejóltékony intézmény terjesztésére

Engedje t. Szerkesztő ur, hogy ez alkalommal becses lapjában néhány hasábot igénybe vehessek, azon kérdés körvonalozására: szükséges-e egyáltalán a tűzoltó egyletek szervezése? kell-e Kolozsvárnak tűzoltókat szervezni és miként?

A jelen zászalján a haladás jelszavát olvassuk; haladnunk kell minden irányban, ha a művelt államok sorában ohajunk szerepelni. A haladás küzdélmes munkával jár, s a munka az, mi a tudós kutatásait, az ipar és gyárak készleteit, a gazda terményeit saját belső értékén felül, becsessé feltetté teszi.

Ha a nehéz munka árán szerzett vagyont a szellemi fejlődés és anyagi jólét alapján ismerjük el: szabad-e késlekednünk ennek védelméről is gondoskodni?

Ha esélyesnek mondjuk azon intézkedést, hogy a társas együttlét teréről szolgáló föld — a haza — védelmére milliókat fordítunk és vértünkön ontjuk: kevésbé esélyes-e, ha az állam lakosai szűkebb társas körükben, vagyonukat az ellenséges tüzelem orv támadásai ellen biztosítandók, szintén hadsereget szerveznek?

Igaz, korunk a vagyont, mint a haladás tényezőjét sok oldalú védelme alá vette; de nem mondható teljesen biztosított, mert még számtalan veszély fenyegeti, melyek sorában épen nem megvetendő: a tűz.

A biztosító társulatok, tagadhatlanul, jótekonan hatnak, midőn az egyeseknek, a tűz által okozott kárért, csekély díj mellett, teljes kárpótlást adnak. Azonban a vagyont, nem csak, mint az egyes tulajdonát kell tekintenünk, hanem úgyis, mint az ország, az állam vagyon egy részét, miből az, mi a biztosító társulatok által az egyeseknek megterítethetik, azért az össze nézve, még is menthetlenül elhamvad.

A vagyont, e magasabb szempontból is védelmezni, s pedig tényleg védeni: a szervezett tűzoltóság hivatása.

A tűzoltóság intézménye külföldön annyira elterjedt, hogy két három egylet áll készen nagyobb városok védelmére; s majd azt lehet mondani, hogy alig van falu, melynek ne lenne tűzoltósága. Nálunk csirájában van az ügy, s nem nagy munka mind azon városokat felsorolni, hol tűzoltó egylet létezik, azokkal együtt, hol ilyek alakulóban vannak.

Pozsony, Sopron és Nagy-Szombat voltak a kezdeményezők. Ezeket, köztük, Pest, Buda, Győr, a pécsi, esztergomi, szegedi, nagykanizsai és nagyváradi tűzoltó egyletek s tán 10—15 városban most fáradoznak az alakuláson. Szabadka város a napokban szavazott meg tűzoltóság felállítására 10.000 ftot.

Míg a külföldön a rendezett tűzoltóság törvényhozásilag is pártoltatik — nálunk a tűzoltás, a rendőrség hagyományos szokásaival tengődik. A tűzoltás a rendőrség mint a személy és vagyon biztonság órének, adatott hivatásul, anélkül, hogy ennek megfelelő eszköz és erő becsáttnak rendelkezésére. Rendzavarók, tolvajok ellen bir fegyveres hatalommal — tűzoltásra, rozga fecskendőkön kívül semmi közeggel, melylül rendelkezhetnék; a nagy közönségből esetéről esetre vállalkozó tűzoltók nem olyanok,

hogy engedelmeskedni is tudnának, hanem e téren gyűjtött tapasztalatokra hivatkozva, ki ki önfeljűleg jár el — minek következménye a fejletlenség.

Magyarország gazdaságának forrása: a föld. Népe földmívelő lévén, léte s jövőjének biztosítékát terményeiben bírja, melyeket mai nap s megkönnyített forgalom a világ piacán értékesíthet. — Nem hiszem, hogy kétségbe vonhatná valaki, miszerint a termés bármelyike könnyen gyűlö anyag s oltására nem elég néhány csőbör víz — vagy vasvillára támaszkodó bálmuló. Az újságok hir rovata, hetenkint legalább is egy tűzvészről tudósít, mely egész falvakat vagy városrészeket emésztett fel, s megközelítőleg megnevezi a kár pénzértékét; mi a valódi kárnál valószínűleg mindenkor jóval kisebb összegnek tekinthető; hozzá sem számítva a megsemmisült szorgalmat és a károsoknak az ujaszerzés alatti nélkülözését és munkáját.

A városok a nagyobb lendületet nyert kereskedelmi forgalom által, az ipar és gyári készletek, termelvények kincstárává lettek, hová és honnan a vasutak a szélirány igényei szerint szállítják a forgalmi tárgyakat; azon kívül a vidék központját képezik, melynek piacán árusítja el a gazda feleslegét, hogy rajta személye és gazdasága szükségait fedezze; a városok látják el a vidéket az ipar készleteivel, innen indul ki a művelődés, terjednek a hasznos eszmék — a vidék tanítványa, utánozója a városnak.

A városok vannak tehát hivatva jó példával elől menni, megmutatni a falvaknak, hogyan kell az annyira becses vagyont védelméről gondoskodni; s egyuttal saját érdekükben is fognak cselekedni, ha dus készletekkel halmozott raktáraikat, gyáraikat, izlés és költséggel épített köz- és magán épületeiket és benne önmagukat nem engedik gondatlanul a láng martalékvá lenni; hanem jól szervezett tűzoltóságban megbízható védelmet teremtenek a féket vészteret tüzelem ellen. S ezt tenni annál indokoltabb, miután az ipar és gyárak emelkedésével a gyuananyag csak szaporodik, és a tűz, a mily fontos tényezője korunknak, míg korlátok közé szorítható, annyival nagyobb pusztítást képes véghezvinni, ha a rajta uralkodó ember ellen fellázad és féktelen dühében vagonán áll boszút.

(Folyt. köv.)

BELFÖLD.

Küküllőmegye, jun. 7.

Oly sok vajadás, a sértve vált érdekek szenvedélye által emelt akadályokkal való küzdelem alakult.

A május 14-én tartott közgyűlésben alakultnak kijelentett megyei új bizottság június 3-ik napjára egybehívott közgyűlése, három napot tartó ülésezésében, bevégezte a törvényben előírt szervezést.

Az ülések folyamáról s illetőleg azok eseményeiről — egyelőre mellőzve minden reflexiót — röviden a következőkben tudósítom a „Kelet“ t. olvasóit.

Mint hogy általános tisztujtó szék volt tartandó, az ülések formásterü megnyitását, az ellenzék részéről, annak constituálása fölött támaszkodott egy kis vihar előzte meg, melynek lecsilapultával a főispán által az ülés folyamára jegyzőnek Simon József, tiszti ügyész-

re vonatkozó okmányok, melyeket alább egész terjedelmükben közölök, mielőtt a letétemény külső körülményeit leírnám.

Bár régóta fiókomban hevernek azok, szándékosan halasztám közlésüket mostanra, hogy eszközül szolgáljanak a nagy költő iránti kegyelet némi fölfrísítésére halálának, negyedik évfordulója körül.

A jászó-prémontrei tanároknak Gömör-megye egyik fővárosában, Rozsnyón, társbázuk s gymnasiumuk lévén, köztök s a nem megszűrt lakott költő között csakhamar kifejlődött a kölcsönös becsülés s benső barátság viszonya. Szükségesnek láttam e szép vonású körülményt jó előre jelezni, hogy indokolva legyen az elhatározás: miért küldötte a reformatus Tompa irodalmi letéteményét egy kath. egyházi testület hites helyére, bizalmas őrzés végett.

A letétemény 1868. év máj. 14-én érkezett meg Jászóra. A levéltár főjegyzője, t. Fedák Pál, fölbontván a küldeményt, a költő alatt még egy jól lepecsételt csomagot talált, egy meglehetősen ziláltan s idegen kezekkel írt levélke kíséretében, melynek első lapján csak e pár sor olvasható:

„Elfogadtatásáról és feltételeiről tudósítást esed. zem. U. p. Putnok. Gömör-megye. Tompa Mihály Hamván.“

A levéltári főjegyző azonnal értesítette a hites hely törvényes őreit az a mily érdekes és fontos, ép oly sajátos letéteményről, kik

nek Ercei Miklós helyettesítettén, az ülés megnyitott.

Első tárgya lévén a „candidáló“ bizottság megválasztása, tiz ellenzék tag kíváratára szavazat után megválasztattak: Thuroczy Pál, br. Splényi Antal és Fülöp György; főispáni részről kinevezettek: Donáth Farkas, Gyárfás Lajos és N. N. mire a candidáló bizottság félrevonulván, egy kis szünet állott be.

A bizottság egybeállítván a kijelöltek névsorát, az ülés ismét megnyitott s annak alapján megejtett a választás következő eredményével: alispán Pócsa József; főjegyző Andrási István; tiszti ügyész: Gáspár György; számvevő: Musnai József; pénztárnok: Kinyási Mihály; — aljegyzők: Kisfal Sándor és Capucian József; adószéki elnök: Moldován Basil; ülnökök: Zeyk László és Csató Lajos; közgyám: Beregszászi Imre, jegyző: Pekri Gábor — főorvos: Felszegi János, orvosok: Csiki Dávid és Cseh István; állatorvos: Thier Alajos.

Tehát ugyanazok, kiket a m. é. decz. 28-án tartott első — de a belügyminiszter által később érvényen kívül helyezett bizottsági gyűlés választott volt meg, változás csak is a két árvaszéki ülnökökre nézve történt, mennyire Boér Kálmán határozottan viszszaletett, Fülöp György pedig kir. törvényszéki jegyzővé nevezetvén ki, pályázni nem kívánt.

Ez alkalommal főispán által tiszteletbeli főjegyzőnek kinevezettek: br. Splényi Heinrich, Dobolyi Lajos, Boér Kálmán, levéltárnoknak Engi Móza.

A tiszteletbeli jegyzők kinevezése ellen, az ellenzék részéről azon ellenvetés emeltetett, hogy azok csak a kezelő személyzet kinevezése után lettek volna kinevezhetők, érvül hozván fel a 42 t. cz. 53 §. g. pontját, melynek első sora, vonatkozik a segéd személyzetre is, csak a következő második sorban említettnek a tiszteletbeliek! — E nagy fontosságú (!) érv daczára a kinevezés jogosultságát a gyűlés kétségbe nem vonván, megállapították.

A sorrend szerint következett a fegyelmi bizottság megválasztása, melybe titkos szavazattal Thuroczy Pál és Gyárfás Lajos választattak meg, a főispán pedig maga részéről Donáth Farkas és Pallos Istvánt nevezte ki.

Az állandó választmány 32 tagja — a megválasztandók névsorának egybeállítására végett küldve volt bizottság ebbeli ajánlata elfogadásával választott meg.

Fontos és érdekes tárgyat képezte tovább a gyűlésnek az országgyűlési képviselő választási ügynek vezetésére hivatott központi bizottság megválasztása, és a választókerületek megalkotása.

Ez utóbbira nézve az ellenoldaltól a választó kerületeknek oly alakítása lett indítványozva, mely nemcsak területi fekvésénél fogva tünt fel természetellenesen károsakoltnak, de a melynek nemzet-ellenes irányzata sem lévén fedezhető, visszariasztó hatást idézett elő, minél fogva az szavazat után elejtetvén, a korábbi választó kerületek ez alkalommal is megtartatni határozattak.

A választó kerületek illetően eldöntése után a központi választmányának száma hatvanban állítatván meg, megválasztattak és pedig 52 deakpárti, 8 ellenzéki; ez utóbbi számmal a baloldal magát kielégítve nem találván, elégtételt az által vettek, hogy a gyűlés színe előtt

is a konvent perjelének elnöklele alatt értekezletet tartván, tanácskozmányuk eredményét a következő levélben adatták tudtul főjegyzőjük által Tompa Mihálynak:

„Nagytisztelétű, tudós Tompa Mihály urnak, a hamvai hely. hitv. reform. egyház buzgó lelkesének, Hamván, u. p. Putnok. Nagytisztelétű tudós ur! Folyó év máj. 14-én a jászóvári ft. konventhez intézett s hét fekete viaszú pecséttel bezárt csomagot posta útján kapván, illendően felnyitottam, láttam s elolvastam a szinte annyi és olyszinű pecséttel bezárt könyvalaku boríték következő sorait: „A jászóvári káptalan szent atyáihoz őrzés végett, 50 év múlva felbontandó, Pestre küldendő kinyomatás végett, jövedelme a magyar tudományos akadémiára. Tompa Mihály, máj. 15-én 1868.“ Itt azon észrevétel merül fel, 1-ör: a most élő hites konventi tagok közül 50 év múlva talán egy sem fog élni, hogy felbontását eszközölhetné; 2-or: hogy a mostani élők, 50 évek lefolyta után, successorsaikat oly terhes dolognak végbevitelére lekötölezhessék, arra joguk nincsen. Itt tehát világosan kellene kitenni, hogy 50 év múlva ki bontassa föl e zárt levelet, és ki küldje Pestre kinyomatás végett?? És mig erre nagytiszt. urnak becses választát és nyilatkozatát a ft. konvent nem tudhatja, addig az elfogadtatásról kiadandó térítvény függőben marad. Ezt tartoztam, mint a ft. konventnek hites főjegyzője

a választást visszautasították, következésképp helyők sorainkból töltött be.

A megválasztottak névsorának felolvasásánál Sz. L. a községi előljárókat nem látván kellek képviselve, ezen megjegyzését mint óvatot kívánta a jegyzőkönyvbe felemlíttetni, s midőn illetén nehéz aggodalmi eloszlátása végett több beválasztott falusbíró és községi jegyző neve felolvasatott, idősebbeknek vélte fejtegetésébe becsátkozni annak: hogy a községi-jegyző nem községi előljáró (!) és ebben az ellenzék kész anyagot nyert, üres szóhalmazból összezfűzött dikciókat, melyek ugyan semmi épületest nem nyújtottak, de félre nem értett tendenciájokért vivot farszto küzdelmeket, egy órai idő elpazarolásába találták jutalmazva.

Ezek után az idén előveendő utjavítások érdekében tett előterjesztés alapján az alispánnak felhatalmazás adatott, a rendelkezése alatt álló munka- és pénzerőt az utjavításokra legjobb belátása szerint használni fel.

Tárgyalás alá jött még két indítvány, az első: mely a tisztiügyésznek az ügyvédi gyakorlatot megengedendőnek javasolta, éles vitatkozásra adott anyagot, különösen azon tétéle által, mely szerint egyszersmind fizetése is szállítatni, és az így megtakarított összeg a két aljegyző fizetése emelésére fordíttatni czéloztatott.

Mielőtt azonban e fölött megállapodás történt volna, a tisztiügyész állomásáról lemondott, mely után P. J. által tett módosítással az ügyésznek az ügyvédi gyakorlat és fizetésének 700 ft-ra való szállítása szavazattöbbséggel elfogadtatott, — a második indítvány, mely meg egy szolgabírói járás felállítására iránt tétetett volt, visszavetett.

Minden színezés nélkül adtam elő az új megyének első gyűlését, melynek magatartása és irányzata hivatva volt alapot szolgáltatni jövőjének valószínű megjósolására.

Es e tekintetben kinek elég türelme volt a háromnapos farszto ülésezést végig kitartani — a megye díszes házából azon szomorú tapasztalattal távozott el, hogy e terem nem leend az elvont megyei érdekek, nem a közügyek fölötti bígadt tanácskozások terme; ellenben diadal sem lesz egy többségét, és azzal korlátlan hatalmát vesztett kisebbségnek, mely lázas szenvedélyével, nem válogatott eszközökkel küzdend az elvesztettéért! Bár ne úgy lenne!

— II.

Felelet a „Magyar Polgár“ 127-dik számának nyilttéri rovatában a m. lapoci kir. járásbíróához intézett kérdésre:

Molnár Sándor szolgabíró ellen az itteni kir. járásbírósnál nincs és nem is volt egyetlen vizsgálat sem folyamatban, mert az ellene f. é. april 12-dikén és május 16-dikán beadott s hivatalos működése keretében vágó két panasz, még mult hó 1-ső és 19-diki ellátásokkal, szabályszerű előleges bejelentéseivel együtt az illetékes közigazgatási fegyelmi hatósághoz leendő juttatás végett, bétértjesztetett a dézs. kir. törvényszékhez, (217. 1872 és 334. 1872 sz. a.) következésképp czélt tévesztett azon gyanúsítás, mintha ezt „az ügyet mindég hátrább toló eljárás“ követnének.

Miért is a bírói függetlenség, de egyszersmind az ezzel párhuzamosan haladó fele-

nagytiszt. ural közleni. Egyébiránt teljes tisztelettel vagyok Jászóvárbán, máj. 16 án, 1868 aláztos szolgálja Fedák Pál, m. k.“

Ez a tudósítás a postán megkésétt, mert a máj 21-ki postával ismét érkezett a beteg költőtől egy sürgető levél, rövidsége daczára is telve lázas izgalommal és agálylyal. Így hangzik:

„Főtisztelendő Fedák Pál urnak, tisztelettel, Jászóvárott. Főtisztelendő ur! Nem kapok választ. Ez nyugtalanít. Mindenre, mit a rend törvényei kívánnak, kötelezem magamat. Legyenek e soraim teljes fölhatalmazás gyanánt még a csomag fölbonására nézve is a konvent kezében Isten, vallás, közérkölség, rend, égi és földi hatalmak semmi megbántása benne. Csak az emberiség gyengéit fejtegeti. Én keresztényen, erkölcsös és becsületes ember voltam vagyok és leszek holtig. Tompa.“

A mint pedig kezéhez jutott a főjegyzői értesítés s olvasta, olyforma értelmezést adott sorainak, mintha a konvent hites tagjait a letétemény tartalma iránti kíváncsiság, nem pedig a nagy költő bizalmának hazafias szolgálkészséggel való viszonzása vezette volna a kért felvilágosítások megadására, s annak biztosítás, hogy e bizalom az utódok által is lelkiismeretes tisztelet- s gondos megőrzésben részesüljön. Mert a máj. 22-ki postával ily tartalmu levele érkezett meg:

(Vége köv.)

lősség tudatában kérem a tisztelt „tájékoztatókat”, miszerint hasonló tulbuzgó ellenőrködéseiket jövőre nézve sziveskedjenek annnyival is inkább az arra illetékes hivatalos közegek útján gyakorolni, mivel ezen kir. járásbírósnak sem hivatala sem ideje — hirlapi feleletgetésekbe bocsátkozni.

M. Lápóson 1872 jun. 7-kén.

Szentmarjay Dezső,
kir. járásbíró.*)

21-ik közlemény a Kolozsvárt felállítandó árvaházra történt adakozásokról.

Ájándékok.

Mózsa Pepi, Hajós Róza, Pataki Anna s (a már néhai) Kress Erzszi apróbb nő munkából tárlatot rendezvén az árvaház számára, tiszta bevétel 6 frt. Mlgs. Hajós János 4 frt. Össz. 10 frt.

A „Kelet” t. szerkesztőségéhez.

A helybeli ref. főtanoda 5-ik osztályu növendékei a májálisokra begyűlt összeg feleslegét 2 frt 70 krt. Gyárfás József, M.-Vásárhelyről 1 frt. Össz. 3 frt. 70 kr.

Gr. Eszterházy Kálmáné ivén.

Alapítók 100 frttal.

Gr. Eszterházy Kálmáné.

Gr. Eszterházy Kálmán.

Gr. Bethlen Károly.

Összeg 300 frt.

Részvényes 2 frt évi díjjal.

Petráček Venczelné, Gyaluba 1 részv.

Ájándékok.

Gr. Eszterházy Kálmáné 6 frt. Gr. Bethlen Károly 28 frt 82 kr. Gr. Eszterházy István 20 frt. Kocz Jánosné 1 frt. Beteg Márton 1 frt. Biluska 50 kr. Dénes M. 50 kr. Kotisel 50 kr. Lapusén Lázár 20 kr. Buméski 50 kr. Esztergár Todor 40 kr. Pap Miklósné 1 frt. Török Gizella 50 kr. Riez Mihály 40 kr. Sterk András 50 kr. Amirás Mártonné 20 kr. Csákány Ádámné 1 frt. N. N. 1 frt. Stan Vaszi 1 frt. Gyaluba 1872. ápril 1-sőjén tartott műkedvellői előadásból 26 frt. Összesen 91 frt 2 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket
Kolozsvár, 1872. jun. 10 én

B. Bornemisza Ignáczné,
elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, június 11-én

— Gróf Lónyai és Tisza miniszterek kel együtt holnap, a délelőtti órákban dr. Pauller, oktatásügyér is körünkbe érkezik. A ma reggeli hivatalos lapban megjelent legfelsőbb királyi kézirat, mely az országgyűlés jóváhagyásának reményében a kolozsvári egyetem felállítását rendeli el, a legjobb ajánló levél, melyet a három örömmel várt vendég az erdélyi részekbe és Kolozsvárra magával hozhat. A fogadtatás alább közölt programjához járul még Kolozsmegye tisztelgő küldöttsége, mely a miniszterek elé Csucság megy.

— Magy. kir. miniszterelnök és m. kir. közlekedési miniszter ó nagyméltóságai ünnepélyes fogadtatása és Kolozsvárt létkü alatti ünnepélyek programja. Június 12-én d. e. 9 órakor a városi képviselők a tanácsbáznál egybegyűlnek s innen testületileg az indóházhoz kimennek. Az iparos társulatok, a tanuló-ifjúság és a kolozs-monostori önkéntes tüzoltó egylet tagjai, a piacznak a gr. Telekyháztól a hidutezába benyúló részére sorakoznak az elfogadásra. A megérkezést három taracklövés jelzi. Miniszter ó nagyméltóságai a városi képviselők élén a tanács által fogadtatnak a vasuti indóháznál, onnan ünnepélyes bevonulás a gr. Teleky Domokos-házba. Este 9 órakor világítás. Ugyanekkor fáklýásmenét a Redoutból, katonai zenekar és a helybeli dalkör közreműködése mellett. Jun. 13 án d. e. 9 órától a hatóságok és testületek tisztelgése. Délután 2 órakor a városi közönség által rendezett diszebed. Délután 1/2 5 órakor a kolozs-monostori önkéntes tüzoltó-egylet diszgyakorlata, a katonai nagy laktanya előtti tén. 6 órakor zártkörű tánczvigalom. Jun. 14-én a miniszter ó nagyméltóságai a hivatalokat és közintézeteket meglátogatják. Kolozsvárt, 1872 június 11-én A rendező bizottság.

— A megboldogult id. polgármesterünk haláláról a családi és hivatalos gyászjelentés így szól: Knausz Matild, immár öz-

vegy Makoldi Sámuelné, a maga, gyermekei: Emilia, Johanna és Matild; édes anyja öz. Knausz Antalné; testvérei: Johanna, férje Kőváry László; Antal, neje Kraft Adél és fia; Ida, férje Kovács János és gyermekei; valamint közelebbi és távolabbi rokonok nevében megrendült kebellet, a legmélyebb fájdalommal jelenti, hogy a hű férj, szerető és munkás édes atya, jó rokon, ákosi Makoldi Sámuel, Kolozsvár városának ideigl. polgármestere, életének 65-ik, boldog házasságának 24-dik évében folyó hó 9-én reggeli 4 órakor, szélhűdés következtében egy jobb hazába költözött. Fájó kebellet álljuk körül a megboldogultnak ravatalát. Annál inkább megrendülve, mennél váratlanabban jött, s mentől inkább érezzük, hogy midőn e vesztés ért, a családi, társadalmi, egyházi és polgári életünkben egy üresen maradt hely teszi fájalmunkat még vigasztalhatatlanabbá. A megboldogult minden helyzetben, melyre a gondviselés elhívta, mint egész ember igyekezett megfelelni hivatásának: mert mint férj hű, gyöngéd; mint édes apa önfeláldozó és övéinek élő; mint rokon szerető és részvételteljes; mint egyházának tagja lélekismeretes, buzgó és vallásos: mint polgár munkás tisztviselő és jó hazafi, oly emléket hagyott hátra melyet annyi tisztelttel és szeretettel veszt körül e városnak minden egyes tagja, mint a minővel méltán illette néhány eltöltött életében, mely becsületet volt mind haláláig. Szívünkben fájdalom, ajkunkon egy buzgó imádság, lelkünkben a hitnek vigasztalást váró reménye emelkedik fel ahoz, a ki minden erő és hatalom, e szavakkal: „ha nem mulhatott el e keserű pohár, legyen meg a te szent akarod mindköröké.” Béke legyen a nemesen eltöltött, becsületes életnek porain! Földi részei folyó hó 11-én d. u. 4 órakor fognak b. királyi utczai 44. számú házától — egyszerű halotti könyörgés után — az örök nyugalomnak átadatni. — Sz. kir. Kolozsvár város tanácsa, képviselőtestülete és összes tisztviselői kara szomorú megilletődés részvétélvel tudatják saját és a városi közönség nevében, miképpen ákosi Makoldi Sámuel, Kolozsvár város ideigl. polgármestere, a város közügyeinek vezetésében önfeláldozó munkásságáról és emberbaráti buzgalomáról ismert és közbecsülésben állt földi létét, 65-ik életévében folyó június hó 9-én reggeli 4 órakor bevégezte. Az elhunynak porrései, bel-királyi utczai házából, e hó 11-én d. u. 4 órakor helyeztetnek, a szokott gyásztisztelességgel, végnyugalomra. Kolozsvárt, június 9-én 1872.

— Szamosujvár választó polgárai f. hó 9-én fényes fáklýásmenél tisztelték meg s követjelöltek kiállították ki volt országgyűlési képviselőket, Lukács Bélát és Molnár Antalt Nagy tisztelettel fogadták beszédeikben a jelöltséget mindketten elfogadták. Mint bennünket értesítenek, a baloldal Szamosujvárra is kiterjeszté a napokban halálját. Nevezetesen a párt erdélyrészi bolygó csillaga Pap Miklós, b. Bánffy Dezső kíséretében megtisztelte a város látogatásával, s késő éjjeli órákban öszszegyűjtven néhány párhívót, hír szerint abban állapotok meg, hogy csak a választást közvetlenül megelőző napokban léptetnek fel jelöltet. Ezen újabb baloldali taktika azonban épen nem veszélyeztetni pártunk jelöltjeinek állását, s legfeljebb azon esetben keltene komolyabb aggodalmat bennünk, ha teljesülne az, a mit nem akarunk hinni, hogy Jakab Bogdán osztálytanácsos is jelöltül léptetné magát fel Szamosujvárt. Meg vagyunk azonban győződve arról, hogy Jakab sokkal inkább ismeri a kötelességet, melylyel pártjának tartozik, hogy sem kitenne magát a bizonyos kudarcnak, mely csakis a baloldal számára tere lehetne jó (?) gyümölcsöket.

— Kolozsmegye felső kerületének Deák-pártja ma tartott értekezletében Lészai Lajost, a m.-vásárhelyi itélőtábla bíráját léptette föl jelöltül. Ez ügyre még visszatérünk.

— A tüzoltó ünnepélylyel összekötött zártkörű tánczvigalomra nagyban folynak az előkészületek, annyival inkább, mert most már mint bizonyosat jelezhetjük, hogy gr. Lónyai és Tisza miniszter urak szintén részt fognak venni a tervezett mulatságban. A fáradhatlan rendezőség Pécsről hozott három kitűnő zenedarabot, — „Tüzoltó indulót”, „Tüzoltó négyes“-t és „Tüzoltó polka“-t és a pécsi derék városi karnagy e jeles szereményeit ez alkalommal fogja Wahl Frigyes vezetése alatt először bemutatni kedvelt katonai zenekarunk. Mint halljuk, a disztés csinos és eredeti lesz, sőt a kíváncsiaknak azt is megcsúghatjuk, hogy külön meglepetésről is beszélgetnek valamit az u. n. „jó lőrtésült körök.”

— A tüzoltó ünnepély vasárnapi határidejére különben egy kedves vendég is érkezett, ki az elhalasztásról nem értesíthetett. Kenessey Kálmán osztálytanácsos ur, mint a miniszterium hivatalos képviselője jelent meg és sajnálatát fejezte ki, hogy bokros teendői nem engedik az újabb hatánapot bevárni. Tiszteltetésre vasárnap délután 4 órakor öszsgyakorlatot tartott a m. monostori önkéntes tüzoltó egylet, mely minden részletében fényesen sikerült. Az osztálytanácsos ur a legna-

gyobb elismeréssel nyilatkozott derék ifjaink ügyes és higgadt működéséről és Stirling Jánosnak, az egylet buzgó és avatott tanítójának külön kifejezéé méltányló köszönetét azon fáradságos munkálkodásáért, mely aránylag rövid idő (ápril 16-ika óta) alatt oly szép eredményeket bir felmutatni.

— Dobokamegye alsó kerületében a képviselő választás folyó hó 29-én, a felső kerületben pedig jövő hó 8-án fog megejtetni.

— Nyári multság. A jogakadémiai ifjúság türelme végre rózskákat termett s tegnap tartott vigalmára oly diszes és szép számú közönség jelent meg, melyre Themis istennő, ha a szemeit fogva tartó fátyol pillanatra lehull: bizonyára boldog mosollyal tekint. Kezdetben a felhőzött ég szürke boltozata nem kis aggálylyal töltötte el a rendőrséget, de ez csak addig tartott, míg a vigalom színhelyére egyre jelentékenyebb számban gyűlő közönség tánczratermett szép hölgyeiből megalakulhattak a csoportok, a rendezői zászló jeladására megzendült Salamon kezében a hegedűnek kedverítő hangja s a lassu csárdás hullámain megindult a táncz és jó kedvnek keresetlen pezsgése, mely aztán éjjeli 2 óra előtt nem is érte végét. A tánczter festői díszítése, az ezer mécs okozta fényár s az óriási lámpák fátyolán átszűrődő fény színes világa: még akkor is emlékeztet a nemes illússal bíró rendezőség oroszlán körmeire; ha Themis repkénykoszoruzott képe nem árulja el azt. E vigalmat minden tekintetben a róza-idény fénypontjának nevezhetjük.

— A „Magyar Polgár“ tegnapi számát nagy örömmel vettük kezünkbe, midőn először láttuk benne P. Szathmáry Károly egyik — isten tudja hányadik — pesti levelét ciceró betűkkel nyomva. No ebben, gondolk, valami igen okos dolog lehet, hogy így megbecsülték a nyomdában. Nagymohón kezdtük tehát az olvasást. De mindjárt a negyedik sorban ezt találtuk: „A baloldali sajtó, legalább annak komolyabb organumai, hasztalan intenek mérséklésre.” A cicerós ezikkől elég volt ennyi. Tovább nem olvastuk s most csak azon törjük a fejünket, hogy vajon P. Sz. K. melyik kategóriába sorolja a Magyar Polgárt. Bizonyonyal a „komolyabb“ organumok közé.

— A bágyoni balgyűlés, hol Csipkés Lajos, (ignota quantitás) és Houchard Ferencz (ki arról nevezetes, hogy G. J. marosújvári lakos köcsiszinjé számára egy szép kis gözhajót szállított) tarták meg egetverő szónoklataikat, mint a „M. P.-ban olvassuk „diszmenetben oszlott el.” Képzelnék mily pompás „disz-lépések“ lehettek azok, melyekkel a tisztelt választók lakásukra tértek.

— Udvarhelyt jól állhatnak nagyon a Deák-párt ügyei, mert a M. Polgár ottani r. l. je nagyon dohog. A többek közt erősen fogja pártját valami B. J. nevű telekkönyvi hivatalnoknak, ki öszszepózkodott egy kocsmárossal. A pártfogó és pártfogolt gratulálhat egymásnak

— Pataki Domokos azt írja a Polgárban, hogy Ny. Szt. Lászlón, e hó 2-dikán éjjel, beverdesték atyjának ablakait 7 drb. jobboldali feliratu kövel. A tettest Balla Ferenczen nevezi meg, a ki a m.-vásárhelyi scandalumot is eszközölte. „Ha B. F. tette e brutalis garázdaságot, meg kell érte példásan büntetni. Ez a M. P. szerkesztői megjegyzésére a válasz; a kérdés pedig az, hogy, ha a m.-vásárhelyi „jobboldal“ scandalum eszközlője Balla Ferencz volt, hol maradnak akkor Berenczey, a két Jenei, Gegő, Tőkés sat? Meg kellene egy kissé jobban olvasni azokat a sajtó alá adott cikkeket.

— Csiszár László, b.-váraljai lelkész úrtól a következő sorokat vettük: „Tisztelt szerkesztő ur! Mellékelve küldök 4 darab czimszalagot; egy közülök tisztán nyomott „t. p.“ (tisztelt-példány) jegyet hord magán s ez a M. Polgár, egy a nyílt levelem megjelenése előtti számáról való; a más három, melyeken a t. p. ki van huva s helyébe jun. — jul. van kiigazítva, a nyíltlevelem megjelente után érkezett Magyar Polgárokról való. Nem tudom mi áll a M. Polgár könyvében följegyezve, annyit azonban határozottan állítok, hogy elő nem fizettem és így a nevezett lapot potyára kapom. B. Váralja, 1872 jun. 8-án. Csiszár László.

— (Pályázati határidő megnyitás.) E lap ez évi májusi számaiban, a Kolozsvár- városi polgári-iskola részére, 2 új rendes tanári állomásra hirdettetett pályázat. Mivel ezek egyikére — a természetiek tanszékére — a pályázat kitűzött határidejéig — f. évi június hó 1-éig — egyetlen pályázati folyamodás sem érkezett: ezen állomásra szólólag a pályázat határideje, az igazgatóság határozata folytán, még e folyó évi augusztus hó 1-éig nyuj-

*) A czimszalagok szerkesztőségünknel megtekinthetők. A fentjelzett sajtóságos metamorphosis csakugyan megtörtént rajtuk. Már most csak az a kérdés, hogy vajon ki az a nagy lelkű, ki névleges értékben három forint áru portékát ajándékozott pótýára Cs. L. urnak. Bizonyosan valami maliciózus — jobboldali. Szerk.

tatik. A mi is azzal a megjegyzéssel adatik a pályázni kívánók tudomására, hogy a határidőt kivéve — egyebekben a pályázati feltételek a fennebb megirt helyen közlött alakban maradnak érvényesek. — A rajztanári állomásra a választás közelebből meg fog tartatni, azért erre a pályázati határidő megnyujtása nem terjed ki. Kolozsvárt, 1872 június 8-án. Az igazgatóság megbízásából: Várad Károly, igazgató-tanár.

A szerkesztő postája.

— „Egy jobboldalnak“ Felvinczen.

A mennyire az érintett egyéneket magunk is személyesen ösmerjük: tökéletesen osztjuk ön nézetét. De a czikk közreadásával mi is a M. Polgár színvonalára szállanánk le, ezt pedig tennünk nem szabad.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, június 11 10 ó. 40 p. d. e.

Erkezett: 11. 11 ó. 21 p. d. e.

A hivatalos lap ma hozza a királyi kéziratot a kolozsvári egyetem felállítás ügyében. Király megengedi, hogy a törvényjavaslat és költség vetés a jövő országgyűlésnek bemutatassék; továbbá megengedi a törvényhozás utólagos jóváhagyása reményében, hogy az egyetem életbeléptetésére s az 1872/3 évre megnyitására minden előintézkedés és költség megtéssék.

Mohácson borzasztó verekedés, a balpárt megróhanta a jobboldali kaszinót, a szolgabíró a honvédséget segélyül hívta, azonban a honvédség őrnagya útján megtagadta a rend helyreállításában való részvételt; véletlenül 16 pandur jött, kiket a nép megtámadott, a pandurok lőttek s két halott s mindkét részen számos sebesültön az eredmény.

A német parlament october 21-ig elnapoltatott.

A kolozsvári piaci-árjegyzék június 10.

(alsó ausztriai mérő középár).

Tisztbúza 6 frt 30 kr. Elegybúza 5 frt. 8 kr. Rozs 4 frt 48 kr. Árpa 2 frt 80 kr. Zab 1 frt 70 kr. Törökbúza 4 frt 84 kr. Pityóka 2 frt 64 kr. Marhahus fontja 25 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Június 11-én 5%. Metalliques 100 fr 64.70
Kamat—. 5%. Nemzeti kölesön 100 frt. 72.—. 1860. Kölesön 104. Bankrészcvény 840. — Hitelintézeti részvények 334.50.
London 10 ft. st. 111.80. Ezüst 110. — Cs. kir. arany 5.39. Napoleondor 8.94 —
Urbéri kötvények: Magyarországi 82. — Temesi 80.50 Erdélyi 79.75. Horváthországi 84.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyilttér*)

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. május 7-től:

Május 6-ikán a m. k.-vasut Tövis-Megyesi vonala a forgalomnak átadtván, az egész vasutimenetrend Felvincz Marosvárhely és Károlyfehérvár között változás alá jött, a gyorskocsi indulását is a vasut érkezése és indulásához kellett szabályozni, hogy minden Felvinczre érkező és onnan elinduló vasutakhoz közvetlen csatlakozás legyen. —

A gyorskocsi indulnak Kolozsvárról Felvinczre naponta kétszer reggeli 3, és délután 4 órakor. —

Felvinczről Kolozsvárra reggel 4 órakor és délután 3 órakor a vasút megérkezése után. — Kolozsvárról Déésre marad a régi indulási idő reggeli 8 óra naponta.

Déésről Kolozsvárra délután 1 óra. —

1 hely ára Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I. Coupeba 4 frt, hátulsó 3 ft. 50 kr 30 font szabad podgyászszal. Tordáig 2 frt.

Kolozsvárról Szamosujvárra 2 ft. 40. vagy vissza. Kolozsvárról Déésig vagy vissza 3 frt 20. —30 font szabad podgyászszal.

*) E rovat alatt közölttáért: csupán a sajtótóság irányában vállalt felelősséget Szerk.

**Minden betegnek erő és egészség gyógy-
szer költsége nélkül:
Revalescière Du Barry
Londonból.**

Egy betegség sem állhat ellent az izletes Revalescière du Barrynak és a gyógyszer költsége nélkül eltávolít minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyakbaj-, lélekzés-, hólyag- és vesébajokat, gümőkört, aszkórt, asthmát, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyengeséget, arány-erőt, vízkórt, lázt, szédülést, véráramlatokat, fülzúgást, roszullétet és hányást, még a terhesség alatt is, diabetezt, melákórt, elsoványodást, közhányt, sápkórt. Kivonat 73,600 tanúsítványból, oly esetekben, melyek a gyógyszernek ellenjavoltak.

Ecrainville, (Seine Inferieure) 1863. nov. 27.

Harminezhat év óta borzasztó szenvedtem ástmban (rovid lélekzet) és minden éjjel négy-ötör fel kellett felnem, hogy meg ne fuladjak. Minden gyógyszer siker nélkül maradt. Nyolcz nap óta eszem du Barry Revalescière-jét és csodálatosan jól érzem magamat, zavartalan álom és szabad lélekzettel, melyet már évek óta nélkülözök. Az égnek és önnek legyen hála.

Billet, lelkész.

Baar (Niederrhein, France) 1861. jun. 4. A Revalescière nálam csodásan hatott. Látszólag merült erőm visszatért, és új életet érzek, mint ifjúságomban. Étvágyom, melyet több év óta elvesztettem, visszatért és a terhes agynomám, mely 40 éven át kinozott, felhagyott. Újjászületve érzem magamat.

Ruff Dávid, földbírt kos.

58,782 sz. bizonyítvány.

Soká szenvedtem étvágytalanságban és evés után

hányásban. Az ön jeles Revalescière-je megszüntette a hányást és étvágyamat helyreállította. Meggyőződés az ön Revalescière-jének jelességéről indít arra, hogy azt más szenvedőknek is ajánljam. Berger Károly.

62,914. sz. bizonyítvány.

Weskau, 1863. sept. 14.

Mint hogy éveken át idült aranyeres bajaim, máj- betegsémem és eldngulásom ellen hiába alkalmaztam minden orvosi segélyt, kétségbeesésemben az ön Revalescière-jéhez folyamodtam. Nem adhatok elegendő hálát a jó Istennek és önnek az értékes természetadományért, mely rám kiszámíthatlan jótét volt.

Steinmann Ferenc

Táplálóból levén mint a hus, a Revalescière fel-
rőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakaríttatja
gyógyszereiben.

Bádagszelenczékben fél fontos 1.50, 1 fontos

2.50, 2 fontos 4.50, 5 fontos 10 frt, 12 frs 20 fr,
24 frs 36 frt. Revalescière chokoládé por- és tábla
alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére
4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 fr,
576 csészére 36 frt — Kapható: Barry du Barry és
táránál Bécs, Walfischgasse 8 sz. Kolozsvártt.
Binder gyógyszerésznél. Pesten:
Török, Linzben: Haselmayer, Prágában: Fürst J.,
Brünben: Eder E., Debreczenben: Mihálovics István
gyógyszerésznél, Duna-Földvart: Nadhera Pálnál, Károly-
város: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-
Vásárhelyt: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisz-
tori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Diebala Györgynél,
Vágujhelyen: Conlegner Ignácznál, Csernovitzban:
Schnirch Ignácznál. Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrám-
ban: Irgalmasok gyógyszerházában, zsonkivül a bécsi
ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

HIVATALOS.

99. Sz. 1872.

(231)

(1—3)

Pályázat.

A helybeli kir. orvossebeszi tanintézetnél a kórboneztani szolgai állomás üresedésbe jöven, ennek betöltésére f. évi **junius-hó végéig** pályázat nyittatik. Az évi bér 250 frt. o. ért. és szabad lakás. A pályázók okmányait magukkal hozva a tanintézet igazgatóságánál (belső-mag. arutca 431 sz. a.) naponként délutáni 2—4 óráig jelentsék magukat, a hol is bővebb értesítést nyerhetnek.

Kolozsvártt, junius hó 10-én, 1872.

Az orvossebeszi tanintézet igazgatósága.

Sz. 2618. 1872.

(230)

(2—3)

Pályázati hirdetmény.

A küküllőmegyei üresedésben álló **mérnöki állomásra**, melyhez évi 800 frt. fizetés és 400 frt. utazási átalány van csatolva, ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak tehát ez állomást elnyerni óhajtok, hogy mérnöki jogosultságukat és két évi önálló gyakorlatukat bizonyító okmányokkal felszerelt folyamodásaikat folyó évi **julius 15-ig** a megye alispáni hivatalához adják be.

D.-Szenmárton, 1872, junius hó 7-én.

PÓTSA, alispán.

NEM HIVATALOS.

Nagyobb vételnél kedvezmény.

(229)

(1—100)

Van szerencsém egész tisztelettel a n. érd. t. cz. közönség-
gel tudatni, hogy üzletemben ez idényre is az alább irt

bel- és külföldi természetes ÁSVÁNYOS GYÓGYVIZEK,

a legnagyobb mennyiségben megérkeztek, melyekből a legju-
tányosabb áron felelősség mellett szolgálhatok, u. m.:

Adelheid-jodforrás, (Adelheidsquelle Jodwasser), borszé-
ki, bikszárdi, buzási, carlsbadi-Schlossbrunn, carlsbadi-
mühlbrunn cigelkai-jod, csizi-jod, előpataki, Friedrichshalli,
gleichenbergi, halli-jod, ivándai, kissingeni, korondi, marien-
badi, pillnai, sulini, seidschützi, szlácsi, sztojka, sz-
jakabi, selti, Spái, schwalbachi, türi, „Hunyadi, Rákóczy
és Erzsébeth,” budai gyógyvizek. Az itt elő nem sorolt
vizek ha azok üzletemben nem találhatnának, megrendelhetők
s gyorsan eszközöltetnek.

Ajánlom továbbá mindenféle színű

száraz és olajbatört nagy festék és lack RAKTÁROMAT,

minden hozzá tartozókkal, továbbá ajánlom a legkitünőbb fajta

padozat fénymázomat

(fusbóden-pászt)

hozzá szükségeltető lakkal egygyütt melyek Kolozsvártt
csak nállam kaphatók s bár mily nagy mennyiségben szintén fe-
lette olcsó ár mellett tisztelt vevőimnek, vagy megrendelőimnek
szolgálatára állanak.

Tisztelettel:

CSIKY IMRE,

Kolozsvártt.

Karvazy Gyulánál Kolozsvártt.

Videki megrendelések utánvétellel küldetnek.

(152)

Hoff János-féle készítmények,

1 üveg Maláta sör	— frt. 60 kr.
6 " " " "	3 fat. 20 kr.
1 font " " csokoládé I-ma fontja	2 frt. 40 kr.
1 " " " " II-da " "	1 frt. 60 kr.
1 csomag maláta "zokorkák	— frt. 30 kr.
Használati utasítás ingyen.	

Elismert jóságú Lyoni por „Veritable
poudre cosmetique de Lyon” a legártat-
lanabb szépitő-szer a hölgyek részére

1 kis doboz Lyoni poudet	— frt. 60 kr.
1 nagy " " " "	1 frt. 20 kr.

Valódi Kölni-víz (Otkolon) Farinától Kölnben:

Valódi Kölni-víz (Otkolon) Farinától Kölnben:	
1 kis üveg otkolon	— frt. 60 kr.
1 nagy üveg otkolon	1 frt. — kr.
1 nagy náddal font üveg otkolon	2 frt. 50 kr.
1 legnagyobb náddal font üveg otkolon	5 frt. — kr.

Pipere-Glycerin a legfinomabb egy üveg
Glycerin-szappany, darab 10, 15 és 30 krajczár.
Glycerin Crème vörös és fehér, egy üveg
A glycerin készítmények a legártatlanabb szépitő szerek.

Hoff-féle maláta-szappany finom, darab	— frt. 25 kr.
" " illatos maláta növény fűrdő-szappany, darab	— frt. 60 kr.
" " maláta pipere-szappany, darab	— frt. 70 kr.
" " hajkenőcs	— frt. 70 kr.
Borchardt növény-szappany, darab	— frt. 42 kr.

Popp-féle szá-j-víz, üveg 1 frt. 40 kr. |

Steier fünedv — frt. 80 kr. |

Pfeffermann fogpor 1 frt. 20 kr. |

Koch-féle mellzúkkor, skatulya — frt. 42 kr. |

Pagliano sirup valódi, egy üveg 1 frt. 20 kr. |

Sechofer-balzsam, egy üveg — frt. 35 kr. |

Liebig hús kivonata „Fleisch Extract” egy kis üveg 1 frt. 20 kr. |

Egy nagy üveg 2 frt. — kr. |

Féreg pusztító-szer, üvegje 20, 30, 50 és 60 kr. |

Minden cikkek valódiak és frissek.

Karvazy Gyulánál Kolozsvártt.

Hirdetmény.

Melynélfogva alóírtak ezennel tisztelettel tudatjuk a nagy érdemi közönséggel, hogy
a szabadalmazott „HAZA” élet- és az „UNIO” tűz- és jég-kár elleni biztosító
Bank társaságokak „ERDELY” részére (Brassó városát kivéve) főügynö-
kévé t. cz. Helfy Adolf ur neveztetett ki.

„Vaterländische Lebensversicherung” és „UNIO” biztosító bankok.

Fent megirt hirdetmény következtében körhírré teszem a helybeli és vidéki tisztelt
közönségnek, hogy mind azok, kik az említett két biztosító Banknál életüket, vagy
javaikat biztosítani óhajtják, egész bizalommal hozzám folyamodni méltóztassanak.

Egyszersmind felszólítom mindazon egyéneknek, kik említett két biztosító társaságnál
akár it helyben, akár pedig vidéken mint ügynökök kívánának működni,
ebbéli szándékukat személyesen, vagy bérmentes levél által további utasítás végett szíves-
kedjenek engem fölkeresni. Oly egyéneknek, kik e téren már működtek, vagy kellő jár-
tassággal bírnak, mások felett előnyök leend

Kolozsvártt, május 13-án, 1872.

(189)

(10—12)

HELFFY ADOLF,
főtér 544 ház szám.

(145)

(18—25)

Földhitel kölcsön

Telekkönyvileg rendezett földbirtokokra 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 2 $\frac{1}{4}$ % törlesztés 22
évre. — 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 1% törlesztés 34 évre, nagyobb kölcsönöket még
előnyösebb feltételek mellett is eszközöl a hatóságilag engedélyezett általános

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda”

Kolozsvártt bel-monostor 178 sz. emelet. Értekezhetni d. u. 1-től 4 óráig.

(167)

(11—*)

Az első magyar általános biztosító társaság kolozsvári főügynöksége

az idei jégidény kezdetével tisztelettel jelenti, miszerint mindennemű

jégbiztosítást,

méltányos feltételek mellett (ösmert íelektől váltóra is) elfogad.

Káresetében azonnali pontos kárfelvételről gon-
doskodva van.

Bővebb felvilágosítással a helybeli főügynökség
(főtér 2 sz. Zalogház épület) nemkülönben a vidéki al-
ügynök urak készséggel szolgálnak.

A főügynökség.

Nyomatott az év. ref. fótanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Melléklet: A brassai nyugdíj-intézet évi jelentése.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj